

(Фолксскрант, 28.2.2012)

Како Викиликс каже, познати и утицајни институт (thinktank) “Стратфор”, долази до својих информација на нелегалан начин: „Информатори се потплаћују“

Колико су веродостојна открића сајта Викиликс о институту “Стратфор”? Та реномирана америчка фирма свој новац зарађује као независни институт, али према Викиликсу, што се те његове независности тиче – има доста тога за одбацивање.

Постоје хиљаде фирми које деле савете о питањима безбедности, али је “Стратфор” – установа са стотинама службеника – један од светски најзначајнијих играча на том пољу. Његов утицај на јавне дебате је у том смислу значајан. Његове извештаје новинари редовно користе и наводе као свој извор, а они који доносе политичке одлуке их користе приликом својих одлучивања. Његови аналитичари се представљају као независни експерти и као такви онда наступају у дебатама и држе предавања на универзитетима.

Поред тога, “Стратфор” по наруџбинама (и за новац) анализира разне ризике. Ако, на пример, нека америчка грађевинска фирма размишља о томе да ли да у Ираку учествује у неком пројекту – може ангажовати “Стратфор” да анализира да ли је то довољно безбедно.

Џулијан Асанж, на конференцији за штампу: *„Оно што је радио `NewsoftheWorld` је дечија игрица у поређењу са Стратфоровим методима.“*

“Стратфорове” информације – како Викиликс каже – добијају се делом на илегалан начин. Тако, на пример, његов шеф, Џорџ Фридман, у једној од својих обелодањених електронских порука, налаже свом потчињеном да изврши психолошки, сексуални, или

Пише: Марјолејн ван де Ватер
уторак, 28 фебруар 2012 13:02

финансијски притисак на неког информатора, како би од њега добио жењени податак. Информатори, такође, бивају и поткупљивани или уцењивани. Како Викиликс каже, “Стратфор” се понаша као “ЦИА у сенци”.

Викиликс оптужује “Стратфор” да великим фирмама и америчким властима испоручује тајне информације. То се, између осталог, види и у јуче објављеној размени електронских порука о активистима ПЕТЕ (PETA). Та организација за права (заштиту) животиња је током 2007. године водила акцију против “Кока-коле” због тога што та фирма врши експерименте над животињама. Током припрема Зимских олимпијских игара у Канади, њихов спонзор, “Кока-кола”, желела је да сазна да ли се против ње могу очекивати неке акције. На питање једног сарадника “Кока-коле” о евентуалним ПЕТИНИМ плановима за Канаду, један “Стратфоров” аналитичар одговара: „ФБИ има тајни извештај о организацији ПЕТА. Видећу шта из њега могу да објавим.“

Јуче је обелодањен само делић од оних 5 милиона “Стратфорових” електронских писама које Викиликс тврди да има, па су зато евентуалне последице њиховог објављивања недовољно јасне. Ипак, јасно је да ти подаци могу бити болни (штетни) по “Стратфорове” информаторе/изворе који су, иначе, запослени у владиним установама или војсци. Викиликс је и пре тога већ довео у сличну ситуацију америчке дипломате чије је тајне званичне извештаје објавио.

Шеф “Стратфора”, Џорџ Фридман (George Friedman), у електронској поруци једном “Стратфоровом” аналитичару о неком израелском информатору: *“Мораш га ставити под своју контролу. То значи: финансијску, сексуалну, или психолошку контролу*
“

Холандски судско-правни обавештајни експерт и истраживач Роже Флојхелс (Roger Vleugels) очекује да ће Викиликсова открића показати “Стратфорову” испреплетаност и уплетеност са властима и крупном привредом. Он је казао да одсуство јасноће таквих веза сличних организација представља „опасност по демократију и владавину правне

државе “.

Флојхелс сматра да није случајно што Викиликс баш у овом тренутку износи те податке. Предводник Викиликса, Џулијан Асанж (Julian Assange), још увек страхује да би САД могле да захтевају његово изручење. Уколико би Викиликсу пошло за руком да овим објављивањем подигне велику галаму, као и да докаже да постоји много више тајне комбинаторике и политике него што је то до сада било познато, то би могло и да повећа симпатије за Викиликсовог оснивача Асанжа.

Посрбио (са холандског): **Василије Клефтакис**

<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2844/Archief/archief/article/detail/3206073/2012/02/28/Denktank-Stratfor-is-schaduw-CIA.dhtml>